

Vejledning til sondeernæring

Opsætning og håndtering

Sørg for at få diætistvejledning

En diætist angiver type af sondeernæring, administrationsform (kontinuerlig eller bolus infusion) og infusionshastighed.

Opbevaring og holdbarhed af sondeernæring

Uåbnet sondeernæring: Opbevares ved temperatur mellem +4°C - +20°C.

Åbnet sondeernæring: Skal opbruges indenfor 24 timer og opbevares i køleskab. Husk at skrive dato og klokkeslæt for åbning.

Hvis sondeernæringen er koblet til et lukket system (ved pumpeindgift eller via ernærings sæt), må det hænge ved stuetemperatur i 24 timer.

Skift af ernærings sæt og sprøjter

Ernærings sæt er engangs sæt og skal skiftes dagligt.

Janetsprøjter er engangssprøjter og skal skiftes ved hver bolusinfusion. (Flergangssprøjter kan anvendes op til 7 dage eller 35 gange).

Gennemskylning af sonden

Før og efter hvert måltid og medicinindgift gennemskylles sonden med mindst 25 ml. koldt vand-hanevand for at undgå tilstopning. Hvis sonden alligevel stopper til sprøjtes 10 ml. cola, dansk vand eller ananasjuice i sonden. Der ventes 20 min. Herefter skylles sonden efter med vand.

Nasalsonde

Før hver indgift af sondeernæring kontrolleres med stetoskop, at sonden ligger korrekt placeret i mavesækken. Det gøres ved at indblæse 5-10 ml. luft i sonden, hvorefter der skal høres en karakteristisk klangfuld boblende lyd. Alternativt kan man trække tilbage med janetsprøjte og registrere om der fremkommer mavesaft. Mavesaft gives tilbage i mavesækken.

Bolusinfusion med janetsprøjte

1. Vask hænder.
2. Kontroller sondeernæringens holdbarhedsdato og ryst posen.
3. Sørg for, at sondebrugerens overkrop er hævet mindst 45 grader under og indtil en halv time efter indgift af mad og væske.
4. Afmål mængden af sondeernæring der skal bruges og sørg for, at det har stuetemperatur.
5. Skyl sonden igennem med vand.
6. Giv sondeernæringen langsomt (ca. 20 min. pr. måltid) med janetsprøjte eller sondemadsflaske. Giver der udtryk for ubehag, går det muligvis for hurtigt og hastigheden nedsættes, man kan evt. overveje pumpeinfusion.
7. Sondens skylles igennem med vand og lukkes.

OBS: Kun når sonden ligger i mavesækken, må man bruge bolusinfusion. Ligger sondespidsen i tarmen, skal sondeernæringen gives kontinuerligt.

Simonsen & Weel

Tel. 7025 5610 · Fax 7025 5620
sw@sw.dk · www.sw.dk

Infusion med ernæringsæt

1. Vask hænder.
2. Kontroller sondeernæringens holdbarhedsdato og ryst posen.
3. Sørg for, at sondebrugerens overkrop er hævet mindst 45 grader under og indtil en halv time efter indgift af mad og væske.
4. Skru ernæringssettet på sondeernæringspakningen.
5. Hæng sondeernæringen op på stativ. Den skal hænge ca. 1 m højere end sonden.
6. Slangen fyldes med ernæring. Luk for klemskruen, når ernæringssettet er fuldt.
7. Skyl sonden igennem med vand.
8. Forbind ernæringssettet med sonden.
9. Start sondeernæringen ved at kontrollere dråbehastigheden i dråbekammeret og juster til angivet infusionshastighed ved hjælp af klemskruen.
10. Når måltidet er ovre, lukkes klemskruen. Ernæringssettet tages fra. Sondens skylles igennem med vand og lukkes.

25 ml/time = 8 dråber/minut
50 ml/time = 17 dråber/minut

75 ml/time = 25 dråber/minut
100 ml/time = 33 dråber/minut

Infusion med pumpe

1. Vask hænder.
2. Kontroller sondeernæringens holdbarhedsdato og ryst posen.
3. Sørg for, at sondebrugerens overkrop er hævet mindst 45 grader under og indtil en halv time efter indgift af mad og væske.
4. Skru ernæringssettet på sondeernæringspakningen.
5. Hæng sondeernæringen op på stativ.
6. Slangen fyldes med ernæring. Luk for klemskruen, når ernæringssettet er fuldt.
7. Sæt ernæringssettet i pumpen.
8. Skyl sonden igennem med vand og forbind ernæringssettet med sonden.
9. Sørg for at klemskrue på ernæringsæt og mavesonde er åben og start pumpen.
10. Observer patienten et par gange under bolusinfusionen og stop ved tegn på ubehag og sæt infusionshastigheden ned eller kontakt diætist.
11. Når måltidet er ovre, slukkes pumpen og klemskruen lukkes. Ernæringssettet tages fra. Sondens skylles igennem med vand og lukkes.

Pleje af munden

Mundhulen kan føles tør, da dannelsen af spyt er nedsat hos patienter, der ikke spiser på normal vis. Tandbørstning anbefales 2 gange/dag.

Patienten kan med fordel tygge sukkerfrit tyggegummi og spise syrlige bolsjer for at fremme spytsekretionen. Herudover kan patienten fugte munden med vand eller andre syrlige drikke.